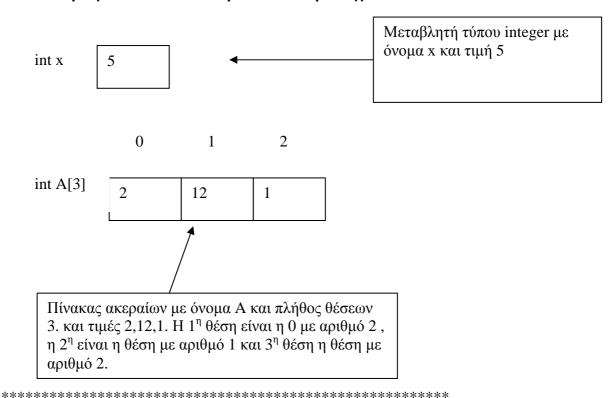
Μάθημα 5° Πίνακες

1. Τι είναι πίνακας;

Πίνακας είναι πολλές μεταβλητές ίδιου τύπου που τις δεσμεύω όλες μαζί. Για να το καταλάβουμε αυτό δίνω τα παρακάτω 3 παραδείγματα:

2. Πώς δηλώνω έναν πίνακα.

int myarray[10];// πίνακας 10 θέσεων 0..9 με περιεχόμενα ακεραίους και όνομα myarray

float array2[5];

πινακας 5 θέσεων από 0..4 με όνομα array2 και περιεχόμενα πραγματικούς αριθμούς

*

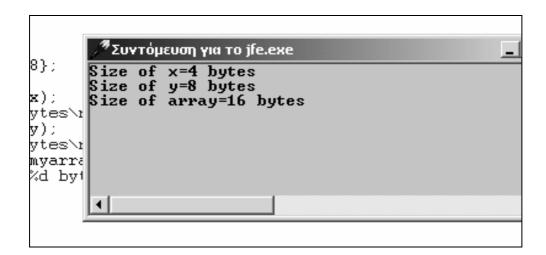
3. Πώς αρχικοποιώ έναν πίνακα.

Όταν θέλω να αρχικοποιήσω μία απλή μεταβλητή γράφω x=4. Με την προϋπόθεση ότι την έχω δηλώσει νωρίτερα. Για έναν πίνακα η δήλωση και η αρχικοποίηση γίνονται για πρακτικό λόγο μαζί αν και μπορούν να γίνουν ένα-ένα ξεχωριστά: int testArray[5]={3,5,2,8,7}//πίνακας ακεραίων 5 θέσεων 0..4 με όνομα testArray char myname[7]={'m','i','h','a','l','i','s'};//πίνακας χαρακτήρων 8 θέσεων (0..7)με όνομα myname

4. Πώς γεμίζω έναν πίνακα με στοιχεία από το πληκτρολόγιο Πη Γέμισμα πίνακα ακεραίων: int myarray[5]; int thesi; for(thesi=0;thesi<=4;thesi++) printf("Pliktrologise to %d stoixeio", thesi); scanf("%d",&A[thesi]); 5. Πώς εμφανίζω τον πίνακα ακεραίων μου μόλις γέμισα. for(thesi=0;thesi<=4;thesi++) printf("%d\n", A[thesi]); Αν μας ζήταγε να το εμφανίσουμε αντίστροφα τι θα κάνουμε; * 6. Πώς θα εμφανίσω το στοιχείο της θέσης με αριθμό 2 (δηλαδή της $3^{\eta\varsigma}$ θέσης) printf("%d",A[2]); * 7. Πώς θα εκχωρίσω τιμή στο 2^0 στοιχείο του πίνακα (δηλαδή αυτό με αριθμό θέσης 1) την τιμή =31 και να εμφανίσω την τιμή του νέου στοιχείου. A[1]=31;printf("%d",A[1]); * 8. Τι κάνει η συνάρτηση sizeof(a) (οπου a είναι το όνομα μιας μεταβλητής ή ενός πίνακα) Η συνάρτηση sizeof(a) μας επιστρέφει το μέγεθος σε bytes της μεταβλητής ή ενός πίνακα που παίρνει σαν όρισμα. πχ int x=34: int megethos_bytes; megethos_bytes=sizeof(x); printf("%d", megethos_bytes); //εμφανίζει 4 . Άρα 4 bytes μέγεθος μεταβλητής *

Τι θα εμφανίσει το παρακάτω πρόγραμμα;

```
#include<stdio.h>
void main()
{
  int x=34;
  double y=33;
  int myarray[4]={2,6,4,8};
  int megethos_bytes;
  megethos_bytes=sizeof(x);
  printf("Size of x=%d bytes\n", megethos_bytes);
  megethos_bytes=sizeof(y);
  printf("Size of y=%d bytes\n", megethos_bytes);
  megethos_bytes=sizeof(myarray);
  printf("Size of array=%d bytes\n", megethos_bytes);
}
```


Άρα τι θα μας εμφανίσει η εντολή sizeof(myarray)/sizeof(myarray[0]) και γιατί;

9. Να γίνει πρόγραμμα που να γεμίζει έναν πίνακα 5 θέσεων με τους αριθμόυς 4,2,6,7,1 και να εμφανίσει το άθροισμά των τιμών των στοιχείων του πίνακα.

Αν μας ζήταγε το γινόμενο των στοιχείων του πίνακα τι θα κάναμε;

*

10. Να γίνει πρόγραμμα που να γεμίζει έναν πίνακα 5 θέσεων με αριθμούς από το πληκτρολόγιο και να εμφανίσει το άθροισμά των τιμών των στοιχείων του πίνακα.

```
Size_of.c

1
2
3
4
5
Pliktrologise to 10 stoixeio
2
Pliktrologise to 20 stoixeio
3
7
Pliktrologise to 30 stoixeio
5
Pliktrologise to 40 stoixeio
4
Pliktrologise to 50 stoixeio
10
11
12
13
14
15
16
17
```

****

11. Να γίνει πρόγραμμα που να βρίσκει το μέσό όρο του πίνακα int $arrayB[7]=\{2,4,6,8,3,5,6\}$

Να γίνει πρόγραμμα που να βρίσκει τη μέγιστη τιμή σε έναν πίνακα int array_ask[6] με στοιχεία που θα έχει δώσει ο χρήστης από το πληκτρολόγιο.

Αν μας ζήταγε τον ελάχιστο του πίνακα τι θα κάναμε;

Παράδειγμα με γέμισμα πίνακα χαρακτήρων 4 θέσεων. Προσοχή ο πίνακας δεν είναι αλφαριθμητικό (string) όπως θα δούμε στα επόμενα μαθήματα. Προσέχω τη λειτουργία της scanf() γιατί όταν συνοδεύεται από χαρακτήρα μεμονωμένο παίρνει μαζί της και το χαρακτήρα νέας γραμμής στον buffer. Έτσι λοιπόν αν προσπαθήσω να γεμίσω έναν πίνακα χαρακτήρων και να εμφανίσω τα στοιχεία του παίρνω απρόσμενα αποτελέσματα. Η παρακάτω υλοποίηση διορθώνει το πρόβλημα και εμφανίζει τα στοιχεία σωστά.

```
test_char_array.c
               #include<stdio.h>
            2
              | void main()
            a {
4 char myarray[4];
5 int thesi;
6 for(thesi=0;thesi<=3;thesi++)
7 {</pre>
               printf("Pliktrologise to %do stoixeio\n".thesi+1);
             9 scanf("\n%c", &myarray[thesi]);
             10 }
             11 printf("Ta stoixeia tou pinaka einai\n");
             12 før(thesi=0;thesi<=3;thesi++)
             13/{
             14 printf("%c",myarray[thesi]);
             15 }
             16 }
             17
                  🤊 jfe - Συντόμευση
                                                            _ | 🗆 | ×
                 Pliktrologise to 10 stoixeio
Οπωσδήποτε με
                 Pliktrologise to 20 stoixeio
αλλαγή
γραμμής
                 Pliktrologise to 3o stoixeio
                 Pliktrologise to 40 stoixeio
                 Ta stoixeia tou pinaka einai
                 miki_
```

Το παραπάνω πρόβλημα μπορεί να διορθωθεί και με τη χρήση της getchar() η οποία αν τοποθετηθεί μετά την κλήση της scanf() θα μας απαλλάξει από τον κενό χαρακτήρα που έχει μείνει στον buffer πιο πριν και το πρόγραμμα θα συνεχιστεί κανονικά. Το γέμισμα πινάκων από το πληκτρολόγιο είναι ένα παράδειγμα που αποφεύγεται να διδάσκεται και για το λόγο αυτό λίγες φορές θα το συναντήσουμε σε βιβλία κτλ., οφείλουμε όμως να ξέρουμε πως γίνεται.

Αλγόριθμοι Ταξινόμησης -Αναζήτησης σε πίνακες

Σειριακή ή ακολουθιακή αναζήτηση στοιχείου σε πίνακα

Έστω ότι μας δίνεται πίνακας int A[7]={3,5,1,8,90,11,-3} και μας ζητείται να βρούμε αν υπάρχει ένας αριθμός πχ αν υπάρχει ο αριθμός 8. Τότε σύμφωνα με τον αλγόριθμο της ακολουθιακής ή σειριακής αναζήτησης θα διασχίσω τον πίνακα όλο από την αρχή και θα ελέγχω αν το ζητούμενο στοιχείο είναι ίσο με το στοιγείο της εκάστοτε θέσης του πίνακα. Λαμβάνω υπόψη 3 περιπτώσεις: Α)το στοιχείο να μην υπάρχει καθόλου Β)το στοιχείο να υπάρχει μία φορά

Γ)το στοιχείο να υπάρχει περισσότερες φορές

Παράδειγμα:

```
serial_search.c
/*Seiriakh anazhthsh*/
/*include(stdio.h)
void main()

{
    int A[7]={3,5,1,8,90,11,-3};
    int zitoumenos, thesi, vrethike;

printf("Pliktrologhse zitoumeno arithmo\n");

scanf("%d",&zitoumenos);
vrethike=0;//theoro oti den yparxei to stoixeio moy
for(thesi=0;thesi<=6;thesi++)//diasxizo olo ton pinaka

{
    if(zitoumenos==A[thesi])//sygkrino zitoymeno me s
    {
        printf("Vrethike sthn thesi=%d\n",thesi);
        vrethike=1;//an yparxei tha ginei 1 h vrethike
    }

/*Seiriakh anazhthsh*/
/*include(stdio.h)
// suitoumenos=);
// scanf("%d",&zitoumeno arithmo\n");
// sygkrino zitoymeno me s
// if(zitoumenos==A[thesi])//sygkrino zitoymeno me s
// i
                               /*Seiriakh anazhthsh*/
                                                                                                      if(zitoumenos==A[thesi])//sygkrino zitoymeno me stoixeio pinaka
                                                                                                                                       vrethike=1; //an yparxei tha ginei 1 h vrethike
```

*

Δυαδική ή διχοτομική αναζήτηση στοιχείου σε πίνακα.

Η διχοτομική ή δυαδική αναζήτηση εφαρμόζεται μόνο σε ταξινομημένο πίνακα (φθίνουσα ή αύξουσα σειρά). Δεν εφαρμόζεται ποτέ σε μη ταξινομημένο πίνακα. Έστω ο πίνακας με τους αριθμούς int B[9]={100,88,75,43,22,12,9,4,1} και αναζητώ το στοιχείο 9. Παρατηρώ ότι η μεσαία θέση του πίνακα είναι η θέση με αριθμό 4 δηλάδή η 5^η θέση (0+8)/2=4). Είναι δηλαδή το στοιχείο 22. Το 9 δεν είναι ίσο με το 22. Το ζητούμενο 9 είναι μικρότερο από το στοιχείο της θέσης με αριθμό 4 που σημαίνει ότι θα βρίσκεται δεξιά από το 22. Άρα το αναζητώ στον υποπίνακα που ορίζεται από τα στοιχεία 12,9,4,1. Ξαναβρίσκω το νέο μέσο του υποπίνακα 12 9 4 1 και ξαναελέγχω που βρίσκεται το ζητούμενο 9. Ο αλγόριθμος «σπάει» συνέχεια τον πίνακα στη μέση μέχρι να βρεί το ζητούμενο ότι είναι ίδιο με το μέσο που έχει υπολογίσει εκείνη τη στιγμή. Λαμβάνω και εδώ κάποιες περιπτώσεις υπόψη:

α)το στοιχείο να μην υπάρχει καθόλου γιατί είναι εκτός των ορίων .

πχ στον παραπάνω πίνακα να ψάξω για το 120 ή για το -10

β)το στοιχείο να είναι μέσα στα όρια του πίνακα , αλλά να μην υπάρχει πχ στον παραπάνω πίνακα να έψαχνα για το 23

γ)το ζητούμενο στοιχείο να υπάρχει περισσότερες από μία φορές πχ στον παραπάνω πίνακα να είχα το 88 δύο φορές.

Παράδειγμα:

100 88 75 43 22 12 9 4 1

arxi=0, telos=8

meso=(arxi+telos)/2

το μέσο του πίνακα είναι (arxi+telos)/2= 8/2=4

Apa thesi=4 kai B[thesi]=22.

Το ζητούμενο (9) είναι ίσο με το B[thesi]=22; Όχι. Το 9 είναι μικρότερο από το 22 . Άρα θα είναι κάπου δεξιά του. Εξετάζω στον υποπίνακα στις θέσεις με αριθμό 5,6,7,8 δηλαδή στα στοιχεία

12941

Υπολογίζω τα νέα όρια arxi , telos καθώς και το νέο meso arxi=meso+1 arxi=4+1=5

telos=8

Βρίσκω το νέο μέσο . (5+8)/2 => thesi=6 . Το B[thesi]=9 . Το ζητούμενο 9 είναι ίσο με το B[thesi]; Ναι . Άρα το βρήκα στη θέση με αριθμό thesi.

```
binary_search.c
                    while(found==0) &&(arxi<=telos)
```

Αλγόριθμος ταξινόμησης φυσαλίδας (bubble sort) ή αντιμετάθεσης

Ο αλγόριθμος της φυσαλίδας παίρνει έναν πίνακα μη ταξινομημένο και τον ταξινομεί σε φθίνουσα ή σε αύξουσα σειρά. Υπάρχουν διάφορες υλοποιήσεις που η κάθε μία είναι κοντινή (ή βελτίωση) της άλλης. Όλες στηρίζονται στην εξής γενική λογική:

Εστω πίνακας int C[6]={3,5,2,1,0,4} και θέλω να τον ταξινομήσω κατά αύξουσα σειρά δηλαδή να μετατραπεί στο τέλος σε 0,1,2,3,4,5. Ο αλγόριθμος ξεκινάει από το 1ο στοιχείο και το ελέγχει με το 2°. Αν είναι μεγαλύτερο τα αντιμεταθέτει, αλλιώς όχι. Κάνει το ίδιο με το 2°-3° κτλ. Έτσι όταν φτάσει 1 φορά στο τέλος του πίνακα έβγαλε το πρώτο μεγαλύτερο δεξιά. Ξαναπάει στην αρχή και κάνει το ίδιο μέχρι οι διαδοχικές συγκρίσεις να μην απαιτούν άλλες αντιμεταθέσεις. Μέχρι δηλαδή να ταξινομηθεί. Δηλαδή όσο θα είναι αταξινόμητος η διαδικασία επαναλαμβάνεται. Τα πιο πάνω γίνονται πρακτικά ως εξής:

352104

thesi=0 Το C[thesi] (δηλαδή το 3) είναι μεγαλύτερο από το C[thesi+1] (5); -όχι . Μην αντιμεταθέτεις. Προχώρα

thesi=1 Το C[thesi] (δηλ.5) είναι μεγαλύτερο από το C[thesi+1] (2); -ναι αντιμετάθεσε. Άρα ο πίνακας γίνεται: $3\ 2\ 5\ 1\ 0\ 4$

thesi=2. Το C[thesi] (δηλ.5) είναι μεγαλύτερο από το C[thesi+1] (1); -ναι αντιμετάθεσε. Άρα ο πίνακας γίνεται: $3\ 2\ 1\ 5\ 0\ 4$

thesi=3. Το C[thesi] (δηλ.5) είναι μεγαλύτερο από το C[thesi+1] (0); -ναι αντιμετάθεσε. Άρα ο πίνακας γίνεται: $3\ 2\ 1\ 0\ 5\ 4$

thesi=4. Το C[thesi] (δηλ.5) είναι μεγαλύτερο από το C[thesi+1] (4); -ναι αντιμετάθεσε. Άρα ο πίνακας γίνεται: $3\ 2\ 1\ 0\ 4\ 5$

Δεν πάω στη thesi=5 γιατί δεν υπάρχει το C[thesi+1] για να συγκρίνω. Ως εδώ έβγαλα το πρώτο μεγαλύτερο του πίνακα (5) στο τέλος. Θα κάνω από την αρχή το ίδιο οπότε κάθε φορά θα βγάζω τον επόμενο μεγαλύτερο προς τα δεξιά.. Πώς δηλάδή;

321045

thesi=0 Το C[thesi] (δηλαδή το 3) είναι μεγαλύτερο από το C[thesi+1] (2); -ναι . Αντιμετάθεσε και προχώρα. . Άρα ο πίνακας γίνεται: 2 3 1 0 4 5

thesi=1 Το C[thesi] (δηλ.3) είναι μεγαλύτερο από το C[thesi+1] (1); -ναι αντιμετάθεσε. Άρα ο πίνακας γίνεται:

thesi=2. Το C[thesi] (δηλ.3) είναι μεγαλύτερο από το C[thesi+1] (0); -ναι αντιμετάθεσε. Άρα ο πίνακας γίνεται: $2\ 1\ 0\ 3\ 4\ 5$

thesi=3. Το C[thesi] (δηλ.3) είναι μεγαλύτερο από το C[thesi+1] (4); -όχι . Μην αντιμεταθέτεις.

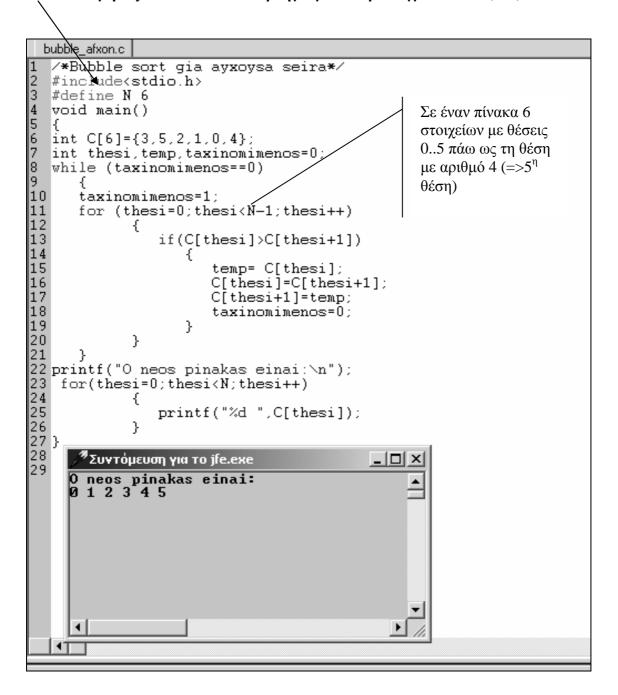
Thesi=4. Το C[thesi] (δηλ.4) είναι μεγαλύτερο από το C[thesi+1] (5); -όχι . Μην αντιμεταθέτεις.

Άρα ο πίνακας γίνεται:

$2\,1\,0\,\underline{3\,4\,5}$

Ο κύκλος αυτός από thesi=0 ως thesi<=4 γίνεται και οι συγκρίσεις με το επόμενο καταφέρνουν να ταξινομήσουν τον πίνακα. Και να γίνει 0 1 2 3 4 5.

Κάποια στιγμή το πρόγραμμα κάνει συγκρίσεις, αλλά καμία δεν είναι αληθής γιατί ο πίνακας είναι ταξινομημένος τότε με τη βοήθεια μιας μεταβλητής σταματάω την έξω επανάληψη όπως θα δω στο παράδειγμα. Παρακάτω.

Η μεταβλητή taxinomimenos είναι αυτή που θα σταματήσει τη while. Πότε; -Όταν η τιμής της μεταβλητής taxinomimenos γίνει =1 σημαίνει ότι έχω ταξινομήσει τον πίνακα. Τότε η συνθήκη while(taxinomimenos==0) γίνεται ψευδής δηλαδή 0 και σταματάει να κάνει επαναλήψεις.

Πώς θα αλλάζαμε το παραπάνω πρόγραμμα να ταξινομεί σε φθίνουσα σειρά; Πώς θα μετράγαμε στο πιο πάνω πρόγραμμα τις συγκρίσεις που κάνει; Πώς θα μετράγαμε στο πιο πάνω πρόγραμμα τις αντιμεταθέσεις που κάνει;

*

Ασκησεις

1/5.ΝΓΠ που να γεμίζει έναν πίνακα 5 θέσεων με ακεραίους που θα δίνει ο χρήστης από το πληκτρολόγιο και στη συνέχεια να εμφανίζει τα στοιχεία του πίνακα Στη συνέχεια ο χρήστης να πληκτρολογεί έναν αριθμό προς αναζήτηση και το πρόγραμμα με τη βοήθεια της σειριακής –ακολουθιακής αναζήτησης να αναζητά και να εμφανίζει τη θέση /τις θέσεις που βρίσκεται το στοιχείο. Αν το στοιχείο δεν υπάρχει να εμφανίζεται το ανάλογο μήνυμα

2/5.ΝΓΠ που να παίρνει τον πίνακα int D[5]= $\{3,5,2,1,0,4\}$ να τον ταξινομεί σε φθίνουσα σειρά με τη βοήθεια του αλγορίθμου της φυσαλίδας και στη συνέχεια με τη βοήθεια της διχοτομικής –δυαδικής αναζήτησης να αναζητά την τιμή 0 και να εμφανίζει τη θέση που βρέθηκε.